

Vattenträttigheter

KRIG OM VATTNET

Nio principer ligger till grund för vattendemokrati:

1. *Vatten är en gåva till oss från naturen.* Vi får vatten gratis från naturen. Vi är skyldiga att i gengäld bruka denna gåva med varsamhet i överensstämmelse med våra livsuppehållande behov, att hålla den ren och i tillräcklig kvantitet. Avledning som ger upphov till torrlagda eller vattensjuka områden bryter mot den ekologiska demokratis principer.
2. *Vatten är livsavgörande.* Vatten är en källa till liv för alla arter. Alla arter och ekosystem har rätt till sin andel av vattnet på denna planet.
3. *Allt liv är hoplänkat genom vatten.* Vatten binder samman alla varelser och alla planetens delar genom vattencykeln. Vi har alla en skyldighet att försäkra oss om att våra handlingar inte vållar andra arter och andra människor skada.
4. *Vatten måste vara gratis för livsuppehållande behov.* Eftersom naturen ger vatten till oss utan kostnad kränker det vår medfödda rätt till denna naturens gåva att vatten för vinnings skull köps och säljs och att de fattiga därigenom avhånds sina mänskliga rättigheter.

5. *Vatten är en ändlig resurs och kan ta slut.* Det finns gränser för hur mycket vatten vi kan förbruka. Vattnet kan ta slut om förbrukningen är ohållbar. Ohållbar förbrukning innebär att ta mer vatten från ekosystemen än naturen förmår fylla på (ekologisk ohållbarhet) och att konsumera mer än man har rätt till och därigenom förvägra andra deras rättmätiga andel (social ohållbarhet).
6. *Vatten måste vårdas.* Alla har skyldighet att vårda vattentillgångarna och använda vatten på ett hållbart sätt, inom ekologiska och rättvisa gränser.
7. *Vatten är en allmänning.* Vatten är inte någon mänsklig uppfinning. Det kan inte fjättras och vet inga gränser. Vatten är till sin natur allmänt, till för alla. Det kan inte ägas som privat egendom och säljas som en vara.
8. *Ingen har någon rättighet att förstöra.* Ingen har rätt att överanvända, missbruka, slösa med eller förorena vattensystem. Handel med tillstånd till förorenande utsläpp strider mot principen om hållbar och rättvis förbrukning.
9. *Vatten kan inte ersättas.* Vatten är väsensskilt från alla andra resurser eller produkter. Det kan inte behandlas som en utbytbar vara.

UU: Krig om vattnet
 Plundring och Profit
 av Vandana Shiva
 Ordfront Förlag 2003